

RÓMAI LEVÉL

Magyarázó bibliafordítás

Fordította: Szűcs Sándor © 2006-2011.

ELSŐ RÉSZ

1. Én írom e levelet nektek, Pál, Jézus Krisztus szolgája és felhatalmazott apostola, akire Isten az ő evangéliumának hirdetését rábízta.
2. Erről az evangéliumról szóltak már a régi próféták is az ő szent írásaikban,
3. Isten Fiáról, aki emberi származását tekintve Dávid király leszármazottja.
4. Isten maga tett bizonyoságot a Szent Szellem és a halából való feltámadás által arról, hogy Jézus valóban az Ő Fia, a világ megváltója, a mi Urunk,
5. és őáltala kaptunk mi is kegyelemből új életet, elhívást és szolgálati ajándékot az apostolságra, hogy a pogány nemzeteket elvezessük a hitből fakadó engedelmességre Jézus Krisztus nevében.
6. Ti is azok közé tartoztok, akiket Jézus Krisztus hív magához.
7. Köszöntelek tehát benneteket, akik Rómában éltek keresztényként és szolgáljátok az Urat: Isten kegyelme és békessége áradjon rátok a mi Atyánktól az Úr Jézus Krisztus által!
8. Mindenekelőtt hálát adok Istennek értetek, hiszen a ti hitre jutásotok híre szinte az egész világot körbejárta, mindenütt beszélnek rólatok az emberek.
9. Én magam is rendszeresen imádkozok értetek, erre Isten is tanúm, akinek a szolgálatában állok,
10. és már régóta kértem Tőle, hogy adja meg a lehetőséget arra, hogy hozzátok jöhessenek.
11. Nagyon szeretnék végre találkozni veletek, hogy szolgálhassak felétek, hogy szellemi ajándékokat adjak át nektek és erősítsek benneteket.
12. Persze tudom, hogy ti is tudtok bátorítani engem, hiszen ez a keresztény élet rendje: a testvérek egymást építik a hitük és bizonyágtételük által.
13. Szeretném, ha tudnátok, testvéreim, hogy már régóta készülök hozzátok Rómába, mert vágyom arra, hogy Isten általatok és bennetek nyilvánuljon meg, s teremjen gyümölcsöt a ti hitetek számomra is, éppúgy, mint sok más nem zsidó testvérrel már megtörtént.
14. Én magam a kulturált szellemi elitnek éppúgy rendelkezésére állok, mint a primitív analfabéta embereknek, a művelteknek éppúgy mint a műveletleneknek, és akivel csak találkozok, mindenkinek örömmel hirdetem az evangéliumot,
15. s higgyétek el, ami rajtam múlik, mindent megteszek, hogy közületek is minél többen befogadhassák Isten üzenetét.
16. Nem szégyellem és nem hallgatom el senki elől az evangéliumot, mert ezáltal nyilvánul meg Isten hatalma, és csak ezáltal nyerhet üdvösséget minden ember, a zsidó éppúgy mint bármely más nép.
17. Az evangéliumban pedig Isten jelenti ki az ő igazságait, amelyeket kizárólag hit által fogadhatunk el. Habakuk próféta is erről beszél, amikor azt írja: "Isten azt fogadja el igaz emberként, akinek az egész életét a hite határozza meg."
18. Előbb-utóbb megnyilvánul Isten haragja és ítélete azokon az embereken, akik a hitetlenségükkel és gonoszságaikkal mindent megtesznek, hogy Isten kijelentett igazságait szándékosan elhomályosítsák és meggyalázzák,
19. mert pontosan tudják, ki ellen láznak és lázítanak, hiszen Isten létezéséről és kijelentéseinek igazságáról ők maguk is meggyőződhetnek.
20. Hiába mondják sokan közülük, hogy Isten maga láthatatlan, éppen ezért nem is lehet megismerni, mert a teremtett világ maga tesz bizonyoságot Teremtőjének hatalmáról és istenségéről.

21. Éppen ezért nincs mentség a számukra, hiszen Istent volt alkalmuk megismerni, de ők nem akarták Őt istenként tisztelni, és főképpen nem akartak Neki engedelmeskedni. Inkább mindenféle ostobaságot kitaláltak, amiben hihetnek, és így lett a szívük egyre sötétebb és gonoszabb.
22. Azt hitték, ők majd jobbá teszik a világot a nagy bölcsességeikkel, miközben a saját életüket sem tudták jobbá tenni.
23. Szolgálhatták volna a Mindenható Istent, és ez egy értelmes, nemes élet lett volna, de ők inkább embereket, mindenféle állatokat és szobrokat kezdtek el imádni és szolgálni.
24. Isten pedig hagyta, hadd arassák le ostoba gögjük halálos gyümölcseit, és éljenek a saját gonosz kívánságaik szerint, becstelenítsék meg egymást, ha azt akarják,
25. hiszen ők döntöttek úgy, hogy az igazság helyett tudatosan a hazugságokat választják, és a Teremtő Isten helyett teremtett dolgokat, a saját bálványait istenítik. Pedig az imádat kizárólag Istent illeti meg!
26. Mivel azonban az emberek így viselkedtek, Isten kiszolgáltatta őket saját bűneik következményeinek. És mi lett ebből? A nők már nem férfiakkal éltek szexuális életet, hanem nőkkel,
27. ugyanígy a férfiak is férfiakkal közösködtek, és teljesen természetessé vált a homoszexuális kapcsolat. Ennek pedig az lett a következménye, hogy az ilyen emberek teste beteg és nyomorult lett a bűneik miatt megjelenő átkok következtében.
28. Ha tehát nekik nem kellett Isten, és arra sem méltatták Őt, hogy egyáltalán az eszükbe jusson, hát Isten kivonult az életükből, de még a gondolataikból is. Ami pedig maradt így nekik, az a bűn és a kárhozat teljessége. Ők választották ezt!
29. Az életükben így teljesedett ki a Sátán uralma, és lettek ők mindenestől romlottak: hazugok, rosszindulatúak, haszonlesők, irigykedők, versengők, álnokok, a szexualitás szentségét sárba taposók, erkölcstelenek,
30. akik állandóan pletykálnak, vádaskodnak, rágalmaznak, gúnyolódnak. Istent is gyűlölik, és az embertársaiknak is csak rosszat akarnak, még a saját szüleiket sem tisztelik.
31. Nincs bennük semmi belátás, másokkal összeférhetetlenek, nem hogy az önzetlen szeretetre képtelenek, de kifejezetten irgalmatlanok a másikkal szemben, és képtelenek a megbocsátásra is.
32. Az a legszomorúbb, hogy ezek az emberek ismerik Isten törvényeit, pontosan tudják, hogy Isten mit vár tőlük, sőt azt is, hogy mi lesz a következménye annak, ha Ellene láznak - de fütyülnek rá! Tudatosan teszik az ellenkezőjét, sőt, még dicsekszenek is a gonoszságukkal, és másokat is bátorítanak az Isten elleni lázadásra.

MÁSODIK RÉSZ

1. Nincs mentsége egyetlen embernek sem, aki magát ítélőbírónak képzele, és másokat kritizál vagy kárhoztat, hiszen ő maga is vétkes, és a saját irgalmatlan ítélkezését fogja majd visszakapni.
2. Isten az egyetlen igazságos ítélőbíró, és akik az Ő szerepében tetszelegnek, azokat nagyon keményen fogja majd megbüntetni ezért.
3. El sem tudom képzelni, hogy akik mások felett ítélkeznek, miközben ők maguk is ugyanabban vétkesek, hogy gondolják azt, hogy ez sosem fog kiderülni, és Isten sem fogja őket ezért elszámoltatni. Ennyire naívak és ostobák lennének?!
4. Ne vesd meg te sem Isten érdemtelenül rád áradó irgalmasságát és megbocsátását azzal, hogy gonosz és irgalmatlan vagy másokkal szemben! Isten jósága megtérésre hív, és téged is át akar formálni, hogy megszabadulj a gonosz indulataidtól.
5. De ha ez neked nem kell, és makacsul a gyűlölethez és a gonoszsághoz ragaszkodsz, akkor azzal megtelve kerülsz majd Isten elé az Ítélet Napján,
6. és Ő, mint mindenkit, téged is a motivációid és cselekedeteid szerint fog majd megítélni.

7. Mindazokat, akik igyekeztek helyesen élni, Istent dicsőítették a jó tetteikben és a földi életen túlmutató, mennyei kincseket gyűjtötték, azokat Isten örök élettel ajándékozza meg;
8. mindazok viszont, akik önző módon, a maguk érdekei szerint élnek, akik szembeszállnak Isten igazságával, és a hazugságot választják, az Ítélet Napján Isten haragjával fognak találkozni.
9. Nyomorúság és beszűkülés lesz a sorsa minden embernek, aki a bűnt cselekszi, akkor is, ha Isten választott népeként ismeri a kijelentést, de akkor is, ha a pogány népek között él, hiszen úgy is felismerhette volna az igazságot.
10. Aki viszont Isten igazságát és a Neki való engedelmességet választja, annak dicsőség, nagybecsülés és békesség lesz az osztályrésze, akár a választott néphez tartozik, akár a pogány népek közé.
11. Isten soha nem a származásunk szerint tesz különbséget közöttünk,
12. mert akik a mózesi törvények ismerete nélkül éltek bűnben, azok a Törvény számonkérése nélkül fognak megítélni, akik pedig a mózesi törvények ismerete ellenére vétkeztek, azok a Törvény által lesznek megítélve.
13. Hiszen nem az isteni törvények informális ismerete tesz igazzá valakit, hanem az, hogy Isten tetszése szerint él, akár ismeri a kijelentett Törvényt, akár nem.
14. Gondoljatok arra, hogy a pogány népek, akik nem ismerhetik a mózesi törvényt, mert Isten nekik nem jelentette ki magát olyan módon, mint nekünk, mégis képesek különbséget tenni jó és rossz, helyes és helytelen között, hiszen Isten törvénye a szívébe van írva minden teremtett embernek. Ez a lelkiismeret törvénye,
15. amely Isten minden emberre érvényes egyetemes törvényeit a szívünkbe foglalja, s így a tulajdon szívük az, amely vádolja vagy felmenti őket.
16. Az Ítélet Napján Isten az ítélkezés jogát Jézus Krisztusnak adja, és ő az evangélium alapelvei szerint fog minden embert megítélni.
17. Nézzük csak: te zsidónak tartod magad, a mózesi törvényekre hivatkozol és azzal dicsekszel, hogy Isten választott népéhez tartozol,
18. ismered Isten kijelentett akaratát és tudod, hogy mi tetszik Istennek, s mi nem, hiszen a törvény megtanított rá,
19. és a végén már azt gondold, hogy te magad vagy a világ világossága és a tévelygők megmentője - csak mert ide születtél!
20. Azt hiszed, mindenki más ostoba és beszűkült, bezzeg te, aki ismered a kijelentést és a törvényt, automatikusan szellemi vezetővé és tanítóvá válsz.
21. Ha így lenne, ahogy gondold, akkor miért tanítasz másoknak olyasmit, amit te magad sem tartasz meg? Milyen jogon várod el mástól, hogy ne lopjon, ha te lopsz?
22. Ugyan hogy akarsz másokat vezetni, ha azt hirdeted, hogy a házasságtörés vagy a bálványimádás bűn, miközben te magad is házasságtörő és bálványimádó vagy?
23. Hivatkozol a törvényre, miközben te magad megtöröd azt, és mindezzel a törvényadó Istent gyalázod meg!
24. Nem véletlenül szól a prófétai figyelmeztetés: "Pont miattatok, a zsidók miatt veszik semmibe Istent a nem zsidó népek!"
25. Mert ha Isten törvénye szerint élsz, akkor a rituális körülmetélkedés egy valóságos tartalomnak a jele, ha azonban semmibe veszed Isten törvényét, hiába metéled körül magad, az csak egy üres és tartalmatlan rítus lesz.
26. Isten szemében ezerszer értékesebb az, aki bár nincsen körülmetélve, de Isten törvényei szerint éli az életét, mint az, aki formailag Isten népéhez tartozik ugyan, de Istent magát a cselekedeteivel megtagadja.
27. És a végén azok fognak megítélni téged, aki Isten választott népéhez tartozol és Isten kijelentett törvényein nőttél fel, akik "csak" a lelkiismeretükre hallgatva élnek Istennek tetsző életet, sokkal különbül, mint te.
28. Mert Isten választott népéhez nem az tartozik, aki zsidónak született vagy rituálisan körül van metélve,

29. hanem az, aki a szívét metéli körül az Istennek való engedelmességre, és aki nem emberek tetszését keresi, hanem Istenét.

HARMADIK RÉSZ

1. Tudom, most arra gondoltok, akkor egyáltalán mi értelme a körülmetelésnek, és hogy számít-e bármit is, hogy az ember zsidó-e vagy sem.
2. Nos, igenis sokat számít, még ha nem is teljesen úgy, ahogy ti gondoljátok. Először is azért számít, mert Isten rájuk, az ő választott népére bízta a Kijelentést és annak a hirdetését.
3. De mi van azokkal, akik hűtlenné váltak Istenhez közülük? - kérdezhetitek. Vajon egyesek hűtlensége semmissé tenné az egész zsidó népnek tett isteni ígéreteket?
4. Szó sincs róla! Biztosak lehettek abban, hogy Isten akkor sem szegi meg az embereknek tett ígéreteit, ha minden ember megszegi a Neki tett ígéreteit! Mert Isten nem válaszol a hűtlenségre hűtlenséggel, s a bűnre bűnnel! Maga a Szentírás tesz bizonyosságot Istenről a Zsoltárokból: "A Te szavad szilárd és igaz, és akkor sem változik, ha az egész világ ellene fordul!"
5. Tudom, ezután lehet tovább okoskodni: ez nem azt jelenti, hogy Isten igazsága a mi hamisságunk által lesz felismerhető? Vagyis ahhoz, hogy a fehér meglátszódjon, nem szükséges-e a fekete is? Mert ha így lenne, akkor Isten igazságtalan lenne velünk, ha azért büntetne, hogy az ő szentsége felismerhető legyen a mi szentségtelenségünk által.
6. Persze ez is csak ostoba okoskodás, hiszen tudjuk jól, hogy Isten igazsága nem egy viszonyításból fakad, hanem önmagában is megáll, épp ezért ítélheti meg az egész világot objektíven és igazságosan. Ha ez nem így lenne, nem is lehetne Isten, csak egy hiábavaló bálvány.
7. Hiszen ha Isten jósága csak az én gonoszágomhoz viszonyítva lenne igazolható, akkor oda jutnánk, hogy Isten szándékosan teremtett bennünket gonosznak, csak hogy ő hozzánk képest jó lehessen. De ha ez így lenne, akkor viszont nem lehetnénk számon kérhetők a bűneink miatt.
8. Sőt, ha következetesek vagyunk ebben a teljesen téves okoskodásban, akkor a végén oda jutunk, hogy nosza mindenki bűnözőn, mert minél gonoszabbak vagyunk, annál inkább különbözik tőlünk Isten jósága és szentsége, tehát még mi teszünk jót Istennek azzal, hogy rosszat teszünk. Látjátok, hova vezet ez a mérhetetlen ostobaság?
9. Mi tehát az igazság? Akkor vajon különbek vagyunk-e mi, zsidók, a többiektől? Természetesen nem. Minden ember bűnös, akár zsidó, akár görög vagy bármilyen más származású - mert a bűn soha nem etnikai probléma.
10. Hadd idézzem nektek az ószövetségi írásokat: "Bűn nélküli ember nem él a földön egyetlenegy sem!"
11. Önmagától senki nem keresné Istent, és saját magában bízva senki nem is találná meg soha!
12. Mert minden ember Istentől elszigetelve született, és az Istennel való közösségre alkalmatlanná vált a bűn miatt. Egyetlen ember sincs, aki az Isten szemében jót önmagától cselekedni tudna vagy akarná.
13. Megromlott a beszédük, álnokul és rosszindulattal szólnak,
14. és negatív beszédek fakadnak fel belőlük: átkozódások és keserűségek, amelyekkel másokat is csak mérgeznek.
15. Megromlott a viselkedésük is, mindig készen állnak arra, hogy másoknak ártsanak,
16. és életmódjukkal romlásba és nyomorúságba viszik magukat is, és embertársaikat is.
17. A békeesség útját nem ismerik már, annyira hozzászoktak az állandó háborúskodáshoz.
18. És megromlott a jellemük is: nem félik már Istent sem."
19. A törvény tehát azokhoz szól, akiknek adatott és akik azt ismerik - ez logikus, ugye. Így a zsidók hiába is mentegetőznének, ők a törvény tekintélye alatt élnek, tehát az alapján fogja őket Isten megítélni. Így igazságos: hiszen Isten minden embert igazságosan számoltat el az életéről.

20. Csakhogy az előbb már láttuk, hogy mindannyian bűnösök vagyunk, nem csak a pogányok, hanem a zsidók is, hiszen a törvényt senki nem tudja maradéktalanul betölteni. Ez pedig azt jelenti, hogy a saját cselekedeteink alapján nem tudunk megfelelni Istennek. A törvény tehát nem cél vagy feltétel többé, hanem tükör, amelyben megláthatjuk azt, hogy mindannyian bűnösök vagyunk, és Isten kegyelmére szorulunk.
21. Most egy különleges időszak kezdődött el, Isten ugyanis úgy döntött, hogy ha a törvény alapján egyetlen ember sem kerülhetné el a jogos ítéletet, akkor egy másik utat jelöl ki arra, hogy mi, bűnösök megmeneküljünk és elfogadhatóvá váljunk az Ő számára. Tulajdonképpen annyira nem is új, hiszen Mózes és a próféták mind erről beszéltek és ezt készítették elő.
22. Isten a bűnös embert a Jézus Krisztusba vetett hit által teremti újjá és fogadja el igaz embernek. És itt már nincs semmiféle megkülönböztetés zsidó és nem zsidó között,
23. hiszen kivétel nélkül minden ember vétkezett Isten és embertársai ellen, származásra, nemzetiségre, nemre vagy életkorra való tekintet nélkül, és éppen ezért egyetlen ember sem méltó arra, hogy a saját érdemei alapján Isten dicsőségében élhessen.
24. Isten azonban egyoldalúan lebontotta a Tőle elválasztó falat a Jézus Krisztusban feltételek nélkül nekünk ajándékozott bűnbocsánat és megigazulás által.
25. Mert az Atya azért küldte el Fiát, Jézust, hogy ő a bennünket jogosan terhelő büntetést tőlünk átvállalja, és a mi bűneinkért őt büntesse meg Isten helyettünk. Ezáltal Isten igazságos ítélőbíró marad, aki a bűnt nem hagyhatja ítélet nélkül, azonban nem bennünket kell elítélnie, hiszen akkor egyetlen ember sem menekülhetne meg, hanem mindannyiunk helyett Jézusban ítélte meg minden ember bűnösségét. Mi ezt a bennünket felmentő cserét hit által fogadhatjuk el.
26. Isten tehát mostantól kezdve azokat fogadja el igaznak, akik hit által Jézus Krisztushoz tartoznak.
27. Ezek után van-e jogunk arra, hogy magunkat bármilyen szempontból különbnek tartsuk másoknál? Nincs. Miért? Mert Isten nem a származásod, a jó cselekedeteid vagy a vallásos buzgóságod miatt fog elfogadni téged, hanem a hited miatt.
28. Tehát meg vagyunk győződve arról, hogy az ember nem a törvény megtartása által békülhet meg Istennel, hanem kizárólag a Jézus Krisztusba vetett hit által.
29. És ez természetesen nem csak a zsidókra vonatkozik, hanem minden emberre,
30. mivel Isten csak egy van, és Ő minden nép Teremtője, s ugyanígy Jézus Krisztus minden nép Megváltója.
31. De még mielőtt felháborodnátok, hogy eszerint a törvény teljesen felesleges, hadd mondjam el nektek, hogy ez nem így van, sőt, a hitünk által inkább igazoljuk a törvény kijelentéseit, hiszen a törvény az, amely elvezet bennünket a Jézus Krisztusba vetett hithez.

NEGYEDIK RÉSZ

1. Nos, ezek alapján mit gondoltok, mire jutott volna Ábrahám, a mi ősatyánk a saját erejéből? Semmire!
2. Hiszen ha Ábrahámot Isten az ő sokféle jó cselekedete miatt fogadta volna el, akkor Ábrahám méltán dicsekedhetett volna a saját kiválóságával, az emberek előtt legalábbis mindenképpen.
3. De nézzük meg, mint mond a Szentírás erről: "Ábrahám hitt Istennek, és Isten a hite miatt fogadta el őt igaz embernek."
4. Mit jelent ez? Azt, hogy ha valaki megdolgozik valamiért, akkor nem érdemtelenül kapott ajándékkal fizetik ki, hanem megkapja a jogos munkabérét, hiszen az jár neki. Így igazságos. Ha az üdvösségért meg kell dolgozni, akkor nincs szükség hitre.
5. Ha viszont valaki nem dolgozik, mert úgysem tudna annyit keresni, amennyi elegendő a tartozásának kifizetésére, de hisz abban, hogy a tartozását kegyelmesen elengedik, mert megígérték neki, akkor az ő hite elegendő lesz arra, hogy Isten övele megbéküljön.

6. Dávid ugyanezt mondja, amikor a zsoltárában azt az embert tartja boldognak, akit Isten a tetteitől függetlenül, érdemtelenül fogad magához:
7. "Boldog ember az, akinek Isten megbocsátotta a vétkeit és a törvényszegését,
8. Boldog, akinek a bűneit már nem tartja számon az Úr."
9. Ez pedig olyan boldogság, amelyben minden embernek része lehet, akkor is, ha zsidó, akkor is, ha nem az. Ábrahámot tehát a hite tartotta meg,
10. de emlékezzetek, mikor is történt, hogy Isten így nyilatkozott róla? Még a körülmétkedése előtt!
11. Ez pedig azt jelenti, hogy a körülmétkedés éppen annak a hitnek lett a jele, amely Ábrahámot még a körülmétkedés előtt megigazította. Tehát az Istennek való megfelelés hitből fakad, és ennek a jele lett akkor a körülmétkedés. Nem pedig magából a körülmétkedésből fakad, hisz az önmagában csak jele egy annál sokkal lényegesebb dolognak, a hitnek, ami ha nincs meg, akkor Isten előtti megigazulás sincsen. Emlékezzetek erre, nehogy összekeverjétek a valódi tartalmat annak a kiábrázolásával!
12. Így lehet Ábrahám minden hívő ember ősatya és előképe, zsidónak és nem zsidónak egyaránt.
13. Ábrahám a neki adatott ígéretet, hogy utódai e világ örökösei lesznek, nem a törvény betöltése által valósította meg, hanem a hite által. Isten ígéreteinek láthatóvá válásához ugyanis mindig hitre van szükség.
14. Mert ha úgy válhatunk Isten ígéreteinek örököseivé, hogy mi megdolgozunk érte, akkor az nem örökség, hanem munkabér, és semmi szükség nincs hitre sem.
15. Csakhogy a törvényből ítélet fakad, mivel azt senki nem tudja maradéktalanul betölteni; jogos büntetés, és nem isteni örökség. Ha viszont a törvényt nem nekünk kell betöltenünk, akkor a törvény elleni vétkeink miatt sem bennünket ítélnék el.
16. Így lesz Isten ígérete hit által, érdemtelenül, az ő kegyelméből a miénk, s nem a saját érdemeink által. Ennek két haszna is van. Az egyik, hogy Isten kegyelme biztosabb, mint a saját jószágunk. A másik pedig, hogy így azok is részesei lehetnek Isten ígéreteinek, akik nem ismerik a kijelentett törvényt - hiszen Ábrahám mindenkinek ősatya, aki hittel fordul Isten felé.
17. Azért nevezzük Ábrahámot a hívők ősatyjának, mert a Szentírás szerint ezt mondta Isten Ábrahámnak: "Minden hívő ember és nép ősatyjává teszek téged a hited által. Mert hittél abban az Istenben, aki a holtakat feltámasztja, és ami még nem is létezik, azt is megteremti."
18. Ábrahám minden racionális érv ellenére hitte, hogy Isten megtartja az ígéretét, és megszámlálhatatlan utódot ad neki ellenére, hogy hány éves.
19. Egyszerűen az Isten ígéretére alapozta az életét, a hitére, s nem a tényekre, amelyek azt mondták, hogy száz évesen az embernek már nem születhet gyermeke.
20. Ábrahám nem volt türelmetlen vagy szkeptikus, nem kételkedett vagy bizonytalanodott el - s az ilyen szilárd hit az, amely megdicsőíti Istent.
21. Ábrahám egyszerűen elfogadta azt ténynek, amit Isten megígért. Ez a hit lényege: Isten kijelentéseihez és ígéreteihez szabni az életünket. Ez a hit mindig cselekvésre készíti Istent, mert ő soha nem szegi meg az ígéreteit!
22. Isten tehát a hite alapján fogadta el Ábrahámot igaznak, a hite által nyerte el Isten tetszését.
23. Mindez pedig nem csak egy régi és tanulságos történet, hanem azért íratott meg,
24. hogy mi is erőt és bizonyosságot nyerjünk arra nézve, hogy ma is abban az Istenben kell hinnünk, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból,
25. azt a Jézust, aki a mi bűneinket magára vette és meghalt helyettünk, és aki feltámasztásával bennünket tehet Isten számára elfogadhatóvá. Ez Ábrahám hitének mai tanulsága.

ÖTÖDIK RÉSZ

1. Akit tehát hit által Isten elfogadott igaz embernek, az harmóniába kerül Istennel, a mi Urunkon, Jézus Krisztuson keresztül.

2. A Jézus Krisztusban való hit teszi érvényessé ránk is Isten felmentő kegyelmét, sőt, Jézuson keresztül az élő Istennel való személyes közösség részeseivé válunk. Ebben a közösségben pedig ránk árad Isten dicsősége, amivel bizony van okunk még dicsekedni is.
3. Persze nem csak az ilyen természetfeletti istenélményeinkkel dicsekedhetünk, hanem a sokféle harccal és nyomorúsággal is, amelyben éppen emiatt van részünk. De megbizonyosodtunk arról, hogy még az ilyen kellemetlenségek is hasznosak számunkra, mert megedzenek bennünket, türelemre és alázatra tanítanak,
4. a sokféle próbatételben való helytállás pedig kimunkálja bennünk, hogy minden körülmények között Istenben bízunk.
5. Ez a bizalom pedig soha nem lesz hiábavaló, mert Isten soha nem fogja cserben hagyni azt, aki Őbenne bíz. Miért? Mert szeret! Mert annyira szeret bennünket, hogy nem hogy cserben nem hagy, de magunkra sem hagy többé bennünket, hiszen részese lett mindannyiunk életének a Szent Szellem által, aki betöltött bennünket.
6. Emlékezzetek, hogy Jézus Krisztus nem várta meg, míg mi megjavulunk valahogy, és visszatérünk Istenhez - Ő már akkor szeretet bennünket, amikor mi gonoszsággal és lázadással voltunk tele. Mi nem érdemeltük meg, hogy Ő segítsen rajtunk, Ő azonban nem csak segített, hanem még az életét is odaadta értünk és helyettünk.
7. Gondoljátok végig: még egy rendes emberért sem szívesen áldozza fel magát senki, hogy a saját élete árán megmentse, hiszen mindannyiunknak a saját életünk a legdrágább. Az viszont teljesen elképzelhetetlen, hogy egy rendes ember önként meghaljon egy megátalkodott gazember helyett, csakhogy azt megmentse.
8. Pedig Jézus éppen ezt tette meg velünk. És éppen ebben a logikátlanak és értelmetlennek tűnő önfeláldozásban mutatta meg Isten, hogy mennyire szeret bennünket, érdemtelenül, bűnösként is.
9. Jézus átvállalta tőlünk a bennünket jogosan sújtó halálos ítéletet, és meghalt helyettünk, és mi ezért egyszer s mindenkorra ártatlannak lettünk nyilvánítva, akiket többé nem sújt semmiféle büntetés. Az Ő vére a mi felmentésünk záloga.
10. De ez csak az új élet kezdete. Isten ugyanis nem csupán megmenteni akar bennünket az ítélettől, de életünk minden napján gondoskodni és vezetni is akar bennünket. Nem csupán kinyitja az ajtót előttünk, hanem végigkísér bennünket az egész úton. S ezt is a Jézus Krisztusba vetett hiten keresztül teszi meg.
11. Dicsőítjük ezért a mi Istenünket a Jézus Krisztus által, és bizonyosságot teszünk minden ember előtt mindarról, hogyan békültünk meg vele érdemtelenül, kegyelemből.
12. Ádám történetét ismeritek, és tudjátok, hogy a bűn egy emberen keresztül fertőzte meg az egész emberiséget, és így Ádámától kezdve minden ember bűnös természettel született. A bűnön keresztül a teremtett világ a halál uralma alá került, és ez minden emberre kihatott.
13. A bűn mindent összezavart a világban, és elválasztotta az embert Istentől, de a bűn addig nem volt egyértelműen néven nevezhető, míg Isten nem jelentette ki a Törvényt Mózesen keresztül. Viszonyítási pont nélkül ugyanis nem kérhető számon az eltérés.
14. Ádám korától Mózesig minden emberre ugyanaz az ítélet várt, függetlenül attól, hogy milyen módon vagy mértékben vétkezett, Isten Ádám bukása miatt az egész emberiséget ugyanazzal a büntetéssel sújtotta.
15. Ha nem is pontosan, de azért hasonlóan működik a kegyelem is. Ahogyan egyetlen ember vétke által a bűn és a halál minden emberre elhatott, egy másikon, az emberré lett Jézus Krisztuson keresztül Isten kegyelme vált elérhetővé minden ember számára.
16. Tehát egyvalaki vétkezett, jött a halálos ítélet, ami azután mindenkit sújtott. A kegyelem viszont fordítva működik: mindenki vétkezett, jött Isten felmentő ítélete egyetlen személyen, Jézus Krisztuson keresztül, s ez mindenkire érvényes lehet.
17. Ahogyan egyetlen ember bűne miatt a halál mindenki más élete felett úrrá vált, úgy a bővülő élet is kiárad Isten kegyelmi ajándékaként Jézus Krisztuson keresztül minden emberre.

18. Egy bukása mindenkinek kárhozatot termett, ugyanígy egy igazsága mindenki más számára üdvösséget hoz.
19. Másképpen fogalmazva: egy ember engedetlensége és Isten elleni lázadása mindenki mást megrontott, hasonlóképpen egy engedelmissége és Isten iránti hűsége mindenki mást elfogadhatóvá tesz Isten igazságos ítélete előtt.
20. A törvényt pedig azért adta Isten az embernek, hogy a bűn teljesen egyértelmű legyen, mert ahol egyértelművé válik a bűn, és ránk nehezedik az elkerülhetetlen és jogos büntetés terhe, ott hihetetlenül nagy szükség lesz a kegyelemre.
21. Ahogyan tehát a bűn eluralkodott az emberiségen, és a halál mindenkire általánosan érvényessé vált, úgy Isten kegyelme is meghódította a világot Jézus Krisztus igazsága által, és az üdvösség mindenkire általánosan érvényessé vált.

HATODIK RÉSZ

1. Akkor hogyan tovább? Vétkezzünk nyugodtan, Isten úgylátja megbocsát?!
2. Szó sincs róla! Hiszen felettünk már megtört a bűn hatalma, ugyan miért kockáztatnánk a kegyelemből kapott szabadságunkat?
3. Vagy már elfelejtettétek, mit ábrázolt ki a bemerítkezések? Amikor a víz elborított bennünket, az annak a jelképe, hogy elhagytuk a bűn és a halál birodalmát, s amikor feljöttünk a víz alól, az egy új életnek és az Isten országába való belépésünknek a szimbóluma.
4. A hullámsír a mi bűnös életünk temetője, a vízből való kiemelkedés a mi dicsőséges feltámadásunk jele, amely már most egy gyökeresen új életet jelent számunkra. Ez történik, amikor Jézus Krisztus nevében megkeresztelkedünk. Ugyan miért mennénk vissza a Sátán fennhatósága alá? Mi már az új élet törvénye szerint élünk.
5. Hiszen ha a mi vízbe merülésünk által Jézus Krisztus halálával azonosulunk, akkor Jézus feltámadása is ugyanígy érvényessé válik számunkra is.
6. Az pedig egyértelmű, hogy a bűnös emberi természetünk Jézus Krisztussal együtt a keresztre feszítettett, így a bűn hatalma rajtunk megsemmisült, és mi egyszer s mindenkorra kiszabadultunk a bűn kényszerítő erejéből.
7. Mert aki Krisztussal együtt meghalt, afölött a Sátán többé nem uralkodik. Ez az igazi szabadság.
8. S ha Krisztus bünt legyőző halálával azonosulni tudunk hit által, akkor a feltámadásában és életének szentségében és részesülünk.
9. Az ugye teljesen világos, hogy amikor Krisztus feltámadt a halálból, az a halál uralmának a végét jelentette a számára. Onnantól kezdve a halál egy legyőzött és félreállított valóság a számára, többé semmi joga nincs Jézus életére.
10. A bűn juttatta Jézust a halálba, de amikor halálával eleget tett az egész emberiség bűne miatti összes kötelezettségnek, Isten adott neki új életet.
11. Ez érvényes rátok is hit által: Jézusban kifizettétek a halált, az életetek így immár újra Istené, a mi Urunkkal, a Jézus Krisztussal való közösség által.
12. Esélyt se adjatok a bűnnek, hogy újra területet szerezzen magának az életetekben azáltal, hogy engedtek a kísértéseknek.
13. A legjelentéktelenebbnek látszó kompromisszumot se kössétek meg a bűnnek, és ne engedjétek, hogy a Sátán használjon benneteket eszközül az ő gonosz tervében, inkább minden pillanatban álljatok Isten rendelkezésére, hogy ő használhasson benneteket igazságának és dicsőségének építésében.
14. Ne felejtsetek el: nem vagytok kiszolgáltatva a bűnnek és a Sátán sem parancsol már nektek, sőt, a törvény sem ítél el benneteket, legfeljebb segít és tanácsol, hogy növekedhesetek az életszentségben, mert ti benneteket Isten kegyelme őriz és véd.
15. De nehogy arra gondoljatok, hogy ha a törvény nem ítélhet el többé, akkor lelkiismeret-furdalás nélkül megszeghetitek bármelyik parancsolatot! Szó sincs róla!

16. A cselekedeteitek ugyanis mindig azt mutatják és igazolják, hogy kinek a szolgálatában álltok. Ha a Sátán uralma alatt vagytok, akkor a bűn jellemző rátok, ha Isten uralma alatt, akkor viszont a Neki való engedelmség.
17. Persze tudom, hogy a szívetek már elfordult a bűntől, és befogadtátok a Jézusról szóló evangéliumot. Hálás is vagyok ezért Istennek!
18. Ti már megnyertétek a bűntől való szabadságot azáltal, hogy Isten rendelkezésére bocsátottátok magatokat. Ez az igazi szabadság!
19. Ne haragudjatok, ha ennyire leegyszerűsíttem ezt: régen szentségtelen és törvénytelen dolgokon járt az eszetek, aminek az lett az eredménye, hogy akár tudtátok, akár nem, a Sátán rabszolgáiként éltetek. Mostantól kezdve azonban Isten igazságain járjon az eszetek, és amit megértettetek belőle, aszerint is éljétek a mindennapokban, mert ez a megszentelődés lényege.
20. Régen a bűn elvakított benneteket, és azt hittétek, az a szabadság, amikor mindent szabad - de valójában börtönben éltetek, az igazságtól és Istentől elzártan.
21. Gondoljatok vissza arra az időre: most szégyellnétek magatokat azokért a dolgokért, amikkel akkor dicsekedtetek. És hova vezetett az az út? A halálba!
22. De most, hogy már kiszabadultatok a bűn börtöncellájából, és Istenhez csatlakoztatok, olyan gyümölcssei vannak az életeteknek, amikkel már lehet dicsekedni! És hova vezet az ez út? Az örök életbe.
23. Jegyezzétek meg: a bűn jogos fizetsége és következménye a halál és a kárhozat, Isten ajándéka viszont, amelyhez a jogot Jézus Krisztus váltságahalálában Isten meg nem érdemelt kegyelemből kapjuk, az örök élet.

HETEDIK RÉSZ

1. Beszéljünk most a törvényről, hiszen ti jól ismeritek és nagyon tisztelitek is azt. Vizsgáljuk meg, mi a célja, hogyan működik és miben áll a haszna. A kiindulási pont legyen az, hogy az ember születésétől kezdve a haláláig a törvény tekintélye alatt él.
2. Például, egy asszony a törvény szerint mindaddig házafélnak tekintendő, amíg él a férje, s nem mehet hozzá egy másik férfihoz is. Majd ha a férj meghal, akkor az asszony már tekinthető házasnak, s újból férjhez mehet.
3. Ha még él a férje, és feleségül megy egy másik férfihoz is, a törvény szerint házasságtörést követ el. Ha viszont a férje halála után megy hozzá a másik férfihoz, akkor semmilyen bűnt nem követ el azzal.
4. Nos, testvéreim, a ti számotokra az első férj, amelyik meghalt, a mózesi törvény volt. Abból a szövetségből felszabadultatok Krisztus váltságahalála és feltámadása által, hogy egy másikba léphettek be, és ezután ebből a szövetségből teremtetek gyümölcsöket Isten számára.
5. A bűnös emberi természetünkől csak bűnös indulatok és cselekedetek teremtek, amelyek miatt a törvény jogosan ítelt halálra bennünket.
6. Mi azonban meghaltunk a régi emberi természetünk számára Krisztusban, s ezáltal a törvény jogos büntetése alól is felszabadultunk. Ez a szabadság viszont nem öncélú, hanem arra való, hogy immár bilincsek nélkül szolgáljunk Istennek. A törvény így már nem egy külső kényszerítő erő, amely mindenképpen elítéli azt, aki meg akar felelni neki, hisz úgysem tud, hanem egy belülről, az újjáteremtett életünkől felfakadó forrás.
7. Ezzel természetesen nem azt mondom, hogy a törvény maga a bűn, s a bűnnel együtt azt is meg kell tagadni. Szó sincs róla! Ellenkezőleg, a törvény egy hasznos eszköz, amely által felismerhetem a bűnt, és ráébredhetek, hogy kegyelemre van szükségem. De csak eszköz, és nem cél! Segít eligazodni a szellemi dolgokban, hiszen honnan tudnám, hogy mi a jó és mi a rossz, ha Isten nem jelentette volna ki a törvényben?
8. A bűn azonban csak a törvény által válik értelmezhetővé, anélkül nincs is létjogosultsága, hiszen a bűn a törvényben kijelentett cél eltévesztése vagy szándékos megtagadása.

9. Nézzük, hogyan is működik ez: életem a törvény nélkül. Amíg nincs törvény, addig nincs mi alapján megítélni a tetteimet sem. De érvénybe lép a törvény, és ezzel rögtön nyilvánvalóvá válik az is, hogy az életemben mi helyes és mi bűn.
10. És bár a törvény azért adatott, hogy segítségül legyen az életben való eligazodásban, egyúttal rám bizonyítja az összes bűnömet is, s így végeredményben teljesen jogosan halálra ítél.
11. Mert a bűn arra használta a törvényt, hogy tudatossá tegye az ellene való lázadást, és így jogot szerezzen arra, hogy megöljön általa.
12. Remélem értitek, hogy nem a törvényben van a hiba! Annak minden parancsolata helyes és Istentől származó.
13. És természetesen a törvényadó istent sem tehetitek felelőssé azért, mert az általa adott törvény alapján ítéli benneteket halálra a bűneitek miatt. A bűn a probléma, és az, hogy bár a törvény világosan megmondja, mi a jó és mi a rossz, a bűn mégis elég csábító ahhoz, hogy a halálba taszítson bennünket.
14. Tudjuk, hogy a törvény Isten természetfeletti világához tartozik, de én magam a bűn hatalma alá rekesztett emberi természettel születtem meg.
15. Olyan dolgokat teszek, amelyekről tudom, hogy nem helyesek, sokszor egyenesen gyűlölöm saját magamat ezért, de nem tudok mit tenni, magamtól nem tudok megváltozni.
16. Az én bűnös cselekedeteim pedig, és az, hogy magamat is elítélem ezekért, igazolják, hogy a törvénynek igaza van akkor, amikor ezeket a cselekedeteket elítéli.
17. Tehát mindezeket nem is én cselekszem, hanem a bennem lakó bűn. Ezt jelenti az, hogy nem vagyok szabad, hanem a bűnnek vagyok a rabszolgája születésem óta.
18. Tisztában vagyok azzal, hogy az emberi természetem mindenestől romlott, éppen azért, mert még akkor sem vagyok tudok megfelelni a törvénynek, ha mindent megpróbálok,
19. és akkor követek el bűnöket, olyan dolgokat, amiket pedig nem is akarok, ha elhatározom, hogy mindig mindenkivel csak jót fogok tenni.
20. S megint ugyanoda jutok: hogy amikor vétkezek, a bennem lakozó és rajtam uralkodó bűn cselekszik.
21. Olyan törvény ez, amelyet mindenki felismer a saját életében, aki őszintén vágyik arra, hogy legyőzze a bűneit. Én is így tapasztalom ezt: helyesen szeretnék élni, de a bűn uralkodik rajtam.
22. Egyetértek Isten törvényével a szívem mélyén,
23. de látom, hogy ki vagyok szolgáltatva egy felettem álló hatalomnak, amely nem enged ki a bűn bűvköréből, bármennyire is vágyok rá.
24. Belefáradtam már ebbe a hiábavaló harcba! Hát senki nem tud segíteni rajtam? Senki nem tud kiszabadítani ebből az ördögi csapdából?
25. De igen! A megoldás a mi Urunk, Jézus Krisztus! Hála és dicsőség érte Istennek! Ettől kezdve én már mindenestől Isten törvényének szolgálom, habár a testem még a bűn következménye alatt marad, míg a feltámadás után az is meg nem dicsőül.

NYOLCADIK RÉSZ

1. Jézus Krisztus tehát megoldotta ezt a megoldhatatlannak tűnő problémát, s nem vár már jogos büntetés azokra, akik Jézus Krisztusban vannak, hiszen a bűnös emberi természetük helyett a Szent Szellem él már bennük.
2. Krisztus bennem élő szelleme felszabadított a bűn és a halál átka alól.
3. Erre a szabadságra a törvény képtelen volt elvezetni, mivel a mi emberi természetünk önmagától képtelen megfelelni neki. Isten ezért elküldte az Ő Fiát, Jézust, aki a saját testében, önmaga halálba adásával egyszer s mindenkorra eltörölte a mindannyiunkat sújtó ítéletet,
4. hogy a törvény igazságának megfelelhessünk, mint akik már nem a természetünkben eredendően fakadó bűneink hatalma alatt élünk, hanem Isten Szellemének uralma alatt.

5. Akiken a bűnös természetük uralkodik, azok rendszerint a testi vágyaik kielégítésére gondolnak, míg akikben Isten Szelleme él, azok az Istennek tetsző dolgokkal vannak elfoglalva.
6. A bűnös ember gondolkodásmódja bünt és halált eredményez, míg Isten Szelleme bennünk életre és békességre vezet.
7. A bűn az Istennel szembeni lázadásra és a törvény iránti engedetlenségre motivál,
8. s emiatt akik még így élnek, a bűnös emberi természetük szerint, azokat Isten nem tudja befogadni a vele való közösségbe.
9. Ti azonban már nem a bűnben éltek, hanem Isten Szelleme él bennetek - már ha ez valóban így van! Mert akiben nincsen Krisztus Szelleme, az nem is tartozik Őhozzá!
10. Ha azonban él bennetek Krisztus Szelleme, akkor is igazak vagytok Isten előtt. S ha azt tapasztaljátok is, hogy testetek egyelőre még a bűn következményei és a romlandóság alatt maradt,
11. akkor se féljete, mert ahogy Isten feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanúgy a ti halandó testeteket is újjáteremti majd. De addig is él bennetek a Szent Szellem, aki minderre a garancia.
12. Ezért tehát mi már nem vagyunk a bűnös emberi természetünk lekötelezettjei, hogy aszerint éljünk.
13. Mert ha így tennénk, az a kárhozatba vezetne bennünket. Ha azonban kiírtjátok az életetekből azokat a dolgokat, amelyek ebből a régi emberi természetből fakadnak, akkor megtaláljátok az Istennel való életközösséget.
14. Jegyezzétek meg: akik Isten Szellemének alárendelve élnek, azok Isten fiai.
15. Ez az Isten Szellemének alárendelt élet azonban nem egy másik zsarnoknak való kényszerű kiszolgáltatottság, amelyet a félelem éltet! Sem a kényszernek, sem a félelemnek nincs helye ebben az új életben, hiszen ti a fiúság szellemét kaptátok, ami azt jelenti, hogy Isten saját gyermekeiként tekint rátok, s ti is úgy fordulhattok Őhozzá, mint édesapátokhoz!
16. A Szent Szellem egyértelműen igazolja, amit mi is teljes meggyőződéssel vallunk, hogy mi már Isten gyermekei vagyunk.
17. Ha pedig ez így van, akkor ez hihetetlen távlatokat nyit előttünk. Ha ugyanis a Mindenható Isten a mi édesapánk, s mi az Ő törvényes gyermekei vagyunk, abból az következik, hogy mi Jézus Krisztussal együtt Isten ígéreteinek örökösei vagyunk, akik mindazzal rendelkezünk, ami a szülői házhoz tartozik. Tehát mivel ugyanúgy Isten fiai lettünk, ahogyan Jézus az, minden, ami rá érvényes, immár ránk is az! Vagyis ha Krisztussal együtt végigjárjuk a szolgálat és a szenvedés útját, akkor vele együtt részünk lesz a megdicsőülésben is.
18. A dicsőséghez viszonyítva azonban a mi összes szenvedésünk elképzelhetetlenül jelentéktelennek tűnik!
19. Az egész teremtett világ feszülten várja Isten fiainak a színre lépését.
20. A teremtett világ ugyanis a bűn és a hiábavalóság törvénye alá került, mivel az ember bukása miatt Isten erre ítélte,
21. de reménykedve várja Isten ígéreteinek beteljesülését, amikor a világ felszabadulhat a halál törvénye alól, és helyreáll az eredeti állapot, az Istennel való életközösség dicsősége és szabadsága.
22. Tudjuk, hogy az egész világ már régóta vajúdott, várva, hogy ez a kárhozatból való megváltás végre életbe lépjen.
23. Mi is ezt vártuk, akik a Szent Szellem munkájának első gyümölcsei vagyunk: a fiúságot, vagyis az Istennel való életközösségünk helyreállítását, az életünk megváltását.
24. Az a reménység tartott meg bennünket is, amelynek nincs kétsége a végeredmény felől, amit Isten megígért. De a várakozás ideje lejárt, hiszen minek várni azt, ami megérkezett, s minek reménykedni abban, ami a szemünk előtt már beteljesedett.
25. Mindedig a türelmes és bizakodó várakozás volt az osztályrészünk, de ennek most vége.
26. Lehet, hogy még mindig vaksik és hitetlenkedők vagyunk, s nem hisszük el, hogy amire oly régóta várunk, az megérkezett, de a Szent Szellem segíteni fog bennünket mindenben. Ha

tanácstalanok lennénk abban, hogy miért és hogyan imádkozunk, a Szent Szellem ebben is vezetni fog bennünket, s Ő fog imádkozni bennünk és értünk.

27. Isten ismeri a motivációinkat és a vágyainkat, mindazt, amivel tele van a szívünk, és a bennünk élő Szent Szellem így Isten akaratának megfelelően vezet bennünket az imádságban.
28. Arról is meggyőződhattünk már, hogy akik Istent szeretik, azok minden helyzetből győztesen kerülhetnek ki, s minden eszközzé lehet a kezükben arra, hogy Őhöz egyre közelebb kerüljenek - hiszen ez Isten akarata az életükre nézve.
29. Isten az első pillanattól kezdve tudta, hogy mi miért és hogyan fog történni a világunkkal. Tudta azt is, hogy kik lesznek azok, akik üdvösséget nyernek majd az ő fia, Jézus Krisztus által, aki visszavezeti majd az Istentől elidegenedett embereket a Teremtőjükhöz.
30. Isten gondoskodott arról, hogy mindazokat, akiket Ő már akkor az üdvözülők között látott, név szerint megszólítsa, a vele való életközösségbe meghívja, bűneiket kegyelemből eltörölje és a saját dicsőségében részesítse.
31. Mit szóltok ehhez? Ha Isten ennyi mindent megtett értünk és így szeret bennünket, akkor nincs mitől félnünk többé! Végre biztonságban lehet a sorsunk!
32. Hiszen Ő a saját fiát áldozta fel értünk, hogy bennünket megmenthessen! Mit gondoltok, ha a számára legdrágábbat sem sajnálta tőlünk, akkor bármi mást sajnálna nekünk adni? Dehogyan! Jézussal együtt mindent nekünk adott!
33. Ezek után van-e még bárki, aki árthatna azoknak, akikért Isten ennyi mindent megtett?
34. Ha Isten fedhetetlennek nyilvánít, kinek lenne joga kárhózzal fenyegetni bennünket? Jézus Krisztus meghalt és feltámadt, s most az Isten előtt képvisel bennünket.
35. Ugyan mi szakíthatna ki bennünket ebből a közösségből, mi kényszeríthetne arra, hogy tagadjuk meg Krisztust, aki ennyire szeret bennünket? Nyomorúság, szenvedés, üldöztetés, szegénység, kiszolgáltatottság vagy halálos fenyegetés? Nem, bennünket Krisztustól már semmi és senki el nem választhat többé!
36. Még ha az történe velünk, ami meg van írva Dávid zsoltárában is, hogy "az irántad való elkötelezettségünk miatt üldöznek és gyilkolnak bennünket, Urunk, úgy néznek ránk, mint az állatokra, akiket le lehet mészárolni",
37. mi akkor is győztesek leszünk a mindenek felett győzedelmeskedő Jézus Krisztus által!
38. Mert megingathatatlanul meg vagyok győződve arról, hogy sem az élet problémái, sem a halál, sem a démonok gonosz seregei, sem a jelen terhei, sem a jövőtől való félelem,
39. sem a sikere, sem a kudarcok, semmiféle természetfeletti vagy a mi világunkhoz tartozó teremtmény el nem választhat többé Isten szeretetétől, amelyet Jézus Krisztusban kaptunk ajándékba.

KILENCEDIK RÉSZ

1. Én a Krisztus által kijelentett igazságot mondom nektek, semmit nem titkolva vagy szépítve. Az én lelkiismeretem a bennem élő Szent Szellemmel együtt tesz bizonyosságot arról, hogy mindez igaz.
2. Emészt is a szomorúság és a fájdalom miattatok,
3. s ha lehetne, még azt is vállalnám, hogy én magam legyek átkozott és kárhózzá ítélt, csak hogy ti megmenekülhessetek, hisz vér szerinti rokonaim vagytok,
4. Izrael egész népe, akikre nem a pusztulásnak kellene várnia, hanem a fiúságnak, a dicsőségnek, az Istennel való szövetség áldásainak és az ígéretek beteljesülésének,
5. hiszen a mi nemzetünkből származik emberi származására nézve még a Megváltó Jézus Krisztus is, aki maga a Mindenható Isten.
6. Egy dologban száz százalékgig biztosak lehettek: hogy Isten kijelentett ígéreteiből egyetlen apró részlet sem fog megghiúsulni! De ez nem jelenti azt, hogy automatikusan érvényes minden mindnyájatokra, csak azért, mert izraelitának születtetek. Isten előtt ugyanis a választott néphez való tartozás nem a születési anyakönyvünk tartalmától függ!

7. Isten ugyanígy nem tekint minden izraelitának született embert automatikusan Ábrahám utódának, ugyanis az Ábrahám utódaihoz való tartozás is szellemi értelmű dolog, nem testi: azt tartja Isten Ábrahám magvának, aki hitből ugyanúgy rábizza az életét és a jövőjét, mint Ábrahám Izsákkal kapcsolatban.
8. Tehát nem azok Isten fiai, akik vér szerinti leszármazottjai Ábrahámnak, mert izraelitának születtek, hanem azok, akik Ábrahám hitét ragadják meg Isten ígéreteire nézve.
9. Az Ábrahámnak adott ígéret így szólt: "Sárának száz évesen fog fia születni, és az lesz majd az ígéret nemzetsége!"
10. Később Rebeka és Izsák idejében ugyanígy Isten döntése és ígérete alapján öröklődött az áldás, amit Ézsau helyett Jákób kapott meg,
11. mert még jóval a születésük előtt, amikor még semmilyen érdemük vagy hibájuk nem lehetett, Isten döntött a sorsuk felől, s így az áldást és az örökséget nem a jogosult, hanem a kiválasztott kapta meg,
12. ahogyan Isten előre kijelentette, hogy "az elsőszülött alá lesz rendelve öccsének." Pedig ezt sem a szokás, sem a törvény nem engedte volna.
13. De látjátok, nem a szokás, a törvény vagy a vak végzet az, ami meghatározza a sorsunkat, hanem Isten, aki úgy döntött, hogy Jákóbot, a kisebbik fiút jobban szereti és előrébb helyezi, mint Ézsaut, a jog szerinti örökös.
14. Most arra gondoltok, hogy ez igazságtalanság, és Isten úgy viselkedik, mint egy gátlástalan zsarnok, aki mindent megtehet. De nincs igazatok!
15. Isten a mi Teremtő Urunk, aki megmondta Mózesnek: "A kegyelem és a felmentő ítélet kizárólag az én szuverén döntésemtől függ!"
16. Tehát nem lehet megszerezni vagy kiérdemelni, mert ez az irgalmas Isten ajándéka.
17. Emlékezzetek a fáraóra, akinek ezt mondta Isten: "Azért teremtettelek és helyeztelek ebbe a pozícióba, hogy most rajtad mutassam be az én szabadító hatalmamot az egész világ előtt, s így mindenki megismerje az én nevemet"
18. Látjátok, akit akar, Isten érdemtelenül is megment, akiről viszont úgy határoz, az menthetetlenül elpusztul.
19. Tudom, most azt kérdeznétek, hogy akkor milyen jogon kéri számon tőlünk a tetteinket, hiszen ő rendelkezik felettünk, s ő dönt arról, hogy megtérhetünk-e vagy sem.
20. De hadd kérdezzek vissza: kinek képzeled magad, hogy megszabd Istennek, mindenek Teremtőjének, hogy mit tehet, s mit nem! Számonkérheti-e az agyagkorsó a fazekast, hogy miért épp olyannak formálta, amilyenek?
21. Talán nem a fazekas dönti el, hogy mit alkot az agyagból: díszes vázát vagy vécécsészét?
22. Ha Isten úgy döntött, hogy be akarja mutatni az ő haragját és ítéletét, s azért, hogy másokat, sokakat megmenthessen, elkészíti a harag edényeit, amelyeket erre használ fel,
23. és hasonlóképp, hogy bemutatassa az ő kiérdemelhetetlen jóságát és kegyelmét, elkészíti a kegyelem edényeit, te miért vádolod Őt? Hisz mindkét edény a fazekast dicsőíti, csak másképpen. A mi dolgunk nem az, hogy számon kérjük a Teremtőt, hogy miért ennek vagy annak formált bennünket, hanem az, hogy az Ő céljainak megfeleljünk.
24. De ti ne aggódjatok emiatt, hisz mi a kegyelem edényei vagyunk, nem csak a zsidók, hanem a pogányok közül is sokan,
25. amiképpen ezt Hóseás által előre megjövendölte: "Azokat, akik tőlem távol éltek, a saját népemmé fogadom, az eddig gyűlöltre kiárasztom a szeretetemet;
26. s akikre korábban azt mondták, hogy Isten ellenségei, azokat ezután Isten gyermekeinek hívják majd!"
27. Ézsaiásnál pedig ezt találjuk: "Lehet, hogy Izrael fiainak száma megszámlálhatatlanná lett, mint a tengerparton a homokszemek, de csak kevesen nyernek üdvösséget közülük,
28. mert Isten az ő igazsága szerint ítéli meg az embereket, s nem a származásuk szerint. Ez az ítélet pedig hamarabb megérkezik, mint képzelitek!"

29. Ézsaiás azt is megmondta előre, hogy "ha a Seregek Ura nem könyörülne legalább ezeken a keveseken, bizony Izrael népe is úgy pusztult volna el reménység nélkül, mint Szodoma és Gomora népe, a bűneik miatt.
30. Akkor tehát mi a végkövetkeztetésünk? Az, hogy a pogány népeknek, akik Isten törvényét nem követték, érdemtelenül felkínálta Isten az Ő kegyelmét, s hit által elfogadhatóvá tette őket igazsága számára,
31. ellenben Izrael, amely jog szerint örökös lett volna, mert ismerte Isten kijelentett igazságát, de megtagadta azt, elfogadhatatlanná vált Isten igazsága számára.
32. Hogy történhetett ez? Úgy, hogy Izraelnek nem kellett Isten kegyelmi ajándéka, ők büszkén fizetni akartak az üdvösségért a saját érdemeikkel, csakhogy megbotlottak és keresztülestek azon a kősziklán,
33. amelyről Ézsaiás prófétált: "Vigyázzatok! - figyelmeztet az Úr - mert kősziklát helyezek Sionba, olyan kősziklát, amely megkerülhetetlen. Ez a Kőszikla a Megváltó, s aki hisz benne, soha nem fog szégyenben maradni, aki azonban elutasítja, az elbukik benne!"

TIZEDIK RÉSZ

1. Testvéreim, higgyétek el, szívemből kívánom azt, amire Izraelnek is a legnagyobb szüksége van: Isten megmentő kegyelmét.
2. Tudom nagyon jól, mekkora fanatizmus van bennük az Isten felé való szolgálatra - csakhogy az a baj, hogy ezt nem hitből teszik, nem Istennek engedelmeskedve, hanem a saját elképzeléseik alapján.
3. Isten igazságát ugyanis nem tudják megérteni vagy nem akarják elfogadni, és a saját érdemeikkel, a mindenféle emberi rendelkezés betartására irányuló erőlködéseikkel akarják magukat igazolni Isten előtt ahelyett, hogy azt tennék, amit Ő kér.
4. Nekik csak a törvény számít, de nem ismerik fel, hogy a törvény Krisztushoz vezet, és csak Őbenne lehet eleget tenni annak.
5. Mózes is azt mondja, aki sokszor úgy tűnik, fontosabb nekik, mint maga Isten, hogy aki a törvényt betartja, élni fog. De nem akarják elismerni, hogy egyikük sem tudja betartani a törvényt, s így magukat ítélik halálra.
6. A hitből való üdvösség azonban teljesen másképpen működik. Ne akarj a mennybe föllépcsőzni, úgyse tudsz - de nem is kell, mert Krisztus lehozza neked a mennyet!
7. És ne gyötrődj azon se, hogy fogod elkerülni a halál mélységét - az, aki Krisztust is kihozta a halálból, téged is ki tud hozni!
8. Hogyan? Ha elfogadod a hitről szóló bizonyágtételünket! Mert tulajdonképpen Mózes is pontosan ugyanerről beszélt: "Az a kijelentés, amely megment téged, közelebb van, mint a nyelved a szádhoz, mint szíved a mellkasodhoz." Ez a kijelentés pedig a hitről szól, a mi igehirdetésünkkel összhangban.
9. Az üdvösség útja nagyon egyszerű: ha szívedben hiszed, hogy Jézus Krisztus a te Megváltód, akit Isten feltámasztott a halálból, és ezt megvallod nyilvánosan is, akkor Isten kegyelme megtart téged.
10. Az igazságot hinni és a szívünkbe zárni kell, Isten üdvözítő kegyelméről pedig bizonyágot tenni az emberek előtt.
11. A Szentírás bátorít bennünket, hogy aki hisz Istenben, azt Isten soha nem fogja cserben hagyni.
12. Nincs többé semmi különbség a vallásos háttérből és a teljesen hitetlen környezetből származók között, mert Isten mindenkit ugyanúgy szeret, és rendelkezésére áll mindazoknak, akik segítségül hívják Őt.
13. Jóel prófétánál is olvashatjuk ezt: "Isten senkit nem utasít el, aki segítségül hívja az Ő nevét."
14. De gondoljátok végig őszintén: ugyan ki kérne segítséget valakitől, akinek a létezésében sem hisz? Egyáltalán hogyan szólítanak meg valakit, akiről soha nem is hallottak, s a nevét sem

tudnák? És hogyan ismerhetnék meg az ismeretlen Istent, ha nem lenne senki, aki beszélne Róla?

15. És milyen joggal bátorítanánk bárkit is, hogy kérje Isten segítségét, ha ő maga erre nem hatalmazott volna fel? - De nem véletlenül van az sem megírva, hogy "az evangélium hirdetői a legnagyoszerűbb és legnagyobb volumenű munkának lehetnek részesei."
16. De tisztában vagyunk azzal, hogy sajnos nem fog mindenki hinni az evangéliumban. Már Ézsaiás is így sóhajtozott: "Uram, hát nem hiszik el azt, amit a Te nevedben hirdettem!"
17. Hát ne felejtsetek el, hogy hit semmi másból nem származhat, csak az Isten kijelentéséből.
18. De nem az a probléma, hogy ez a kijelentés nem jut el mindenkihez! Higgyétek el, eljön az az idő, amikor az egész világon nem lesz egyetlen olyan ember sem, aki ne hallhatta volna az evangéliumot.
19. De vajon Izraellel az volt a baj, hogy nem ismerte a Kijelentést? Dehogyan! Hogy nem akart engedelmeskedni neki! Már Mózes megmondta: ha ez nem változik meg, Isten keres magának másokat, akikkel közösséget vállal, s akik népe lesznek Izrael helyett.
20. Ézsaiás pedig már ennél is egyértelműbben hirdette Isten üzenetét: "Íme, már meg is találtak azok, akik eddig tőlem távol éltek, felismertek még azok is, akik korábban közömbösök voltak irántam."
21. Izraellel kapcsolatban pedig így határozott Isten: "Ha engedetlen ez a nép, s nem törődik velem, hát leveszem rólok védő kezem!"

TIZENEGYEDIK FEJEZET

1. De azért ne gondoljátok, hogy Isten végleg elvetette Izraelt, az ő választott népét. Hisz jómagam is izraelita vagyok, Ábrahám leszármazottja a Benjámín nemzetségéből.
2. Nem tagadja meg Isten azt a népet, amelyet kiválasztott, nem lesz hűtlen az ígérethez! Emlékezzetek arra, mit mond Illés, amikor elkeseredett Izrael hűtlensége miatt:
3. "Uram, ezek megölik a prófétákat, akiket Te küldesz, lerombolják az oltárokat, amelyeket Neked állítanak, és még engem is üldöznek, hogy megöljenek."
4. És emlékezzetek arra is, hogy Isten hogyan választott Illésnek: "Akkor sem vetem el ezt a népet. Kiválasztottam hétezer embert közülük, akik hűségesek hozzám, s nem hódoltak be a Baál-kultusznak."
5. Ugyanúgy, mint Illés idejében, most is van maradék, akiket megtart az én kegyelmem. Lehet, hogy kevesebben, mint gondoljátok, lehet, hogy többen.
6. Ezt a maradékot Isten kegyelme őrzi meg. Nem azért fognak megtartatni, mert megérdemlik, vagy mert megtartják a törvény parancsolatait - hiszen ez érdem lenne, s nem Isten kegyelme.
7. Mit jelent mindez? Azt, hogy amit Izrael a saját erejével próbált meg kiérdemelni, sikertelenül, azt a maradék ingyen kegyelemből megkapja, a többi viszont elvesz a saját keménysége miatt.
8. Mózes és Ézsaiás is megpróbálták ezt: "Isten nem engedi, hogy kikerüljenek abból a szellemi állapotból, amelybe a saját bűneikhez való csökönyös ragaszkodás miatt jutottak. Hiába néznek, nem fogják látni a lényegét, s hiába hallanak, nem fogják megérteni az igazságot."
9. Dávidnál ugyanezt olvassuk az ilyen emberekről: "Amivel testüket és lelküket táplálják, az fogja őket beteggé tenni, s amiatt fognak elbukni.
10. A bűnhöz való ragaszkodásuknak meglesz a következménye: megvakulnak az igazságra, és betegséget miatt szenvednek majd egész életükben."
11. Most kérdezhetnétek, hogy mindennek mi az értelme? Isten szándékosan nem engedi őket többé megtérni? Talán élvezi Isten azt, hogy büntetnie kell? Dehogyan élvezi! De az Istentől távol élő népek megtérése tanulság és figyelmeztetés Izrael népének is.
12. Így ha Izrael népe engedelmes, jó példájuk követésre méltó, és a nem zsidó népek is gazdagodnak; ha engedetlenek, akkor az ő példájuk intő jel, s a nem zsidó népek úgy is gazdagodnak. Így tölts be Isten választott népe az ő elhívását.

13. Halljátok meg hát ezt, mert az evangélium immár hozzátok szól. Bár az én szolgálatom középpontjában a nem zsidó népek felé való szolgálat áll,
14. örülnék, ha Isten közöttük végzett munkájának hatalmas terjedése észhez térítené végre a saját népemet is, és nem restelnék követni a pogányokat a Jézus Krisztusban felkínált üdvösség felé.
15. Ha Isten a világ népeit saját népének félreállításával menti meg, az azt jelenti, hogy őket sem veti el végleg, és eljön majd az az idő, amikor újra felemeli az ő népét, és az olyan lesz majd, mint a halálból való dicsőséges feltámadás.
16. Képzeljétek el egy hatalmas fát, amelyet az Isten ültetett és gondozott. Ha a gyökere megszentelt, akkor az ágai is azok lesznek, hiszen az a gyökér táplálja azokat, s abból a törzsből nőnek ki.
17. De megtörténik, hogy néhány ágat lemetszenek a fáról, s más fajtát oltanak be a törzsbé. Attól kezdve a beoltott ág is a szent fa részévé válik. Ilyen a pogány népek is, amelyek beoltattak Izrael Istenének szent fájába, s ettől kezdve mindenben részesülnek, ugyanúgy, mint a fa eredeti ágai: az ígéreteken, az áldásokban és az ítéletben egyaránt.
18. Éppen ezért hiábavaló az ágaknak versenyezniük egymással, hiszen a fa természetes és beoltott ágait egyaránt ugyanaz a gyökér táplálja, s nem az ágat táplálják a gyökert.
19. Most azt kérdezed: a fa eredeti ágait azért metszették le, hogy legyen hely az oltások számára?
20. Igen! Ha a fa eredeti ágai betegek és gyümölcstelenek, akkor lemetszik, és termőt oltanak a helyébe. Így történik ez köztetek is: a hitetlen és engedetlen emberek helyett Isten azok felé fordul, akik keresik Őt és vágnak Rá. Éppen ezért az még nem jelent garanciát a számokra, hogy a megszentelt fának vagy az ága - vagyis hívő családba születél - ha megveted Istent, és felfuvalkodva kilépsz az Istentől való függőségéből, Ő lemetsz téged, és másokat olt be helyetted.
21. Isten nem tesz különbséget az ágak között csak azért, mert az egyik természetesen nőtt ki a törzsből, míg a másik bele lett oltva - Ő mindig a gyümölcsöket keresi a fán.
22. Isten igazságos: akik elfordulnak Tőle, azokkal szemben szigorú, s azokat lemetszi, akik viszont szeretik és szolgálják Őt, azokkal szemben jóindulatú és nagylelkű.
23. Ez az Istentől elszakadt izraelitákra is igaz, ha megtérnek, Isten visszafogadja a vele való kapcsolatba őket is, s újból beoltja a fa törzsébe.
24. Hiszen ha egy vad növényt be lehet oltani egy nemesített növénybe, hogyan lehetne a nemesített ágait is beleoltani.
25. Emlékezzetek erre a titokra: Isten Izraelt csak arra az időszakra állította félre, míg a nem zsidó népek közül is megtérnek Őhöz mindazok, akiket kiválasztott.
26. Amint ez befejeződik, Isten újból a zsidókon keresztül fog munkálkodni, ahogyan meg is van írva: "Eljön a Megváltó Sionról, és megváltja Jákób leszármazottjait, Izraelt is;
27. rájuk is kiterjesztem új szövetségemet, s megváltom őket bűneikből."
28. A ti nézőpontotokból úgy tűnhet, riválisaitok és ellenségeitek a keresztények, pedig ők is Isten választottjai, s a mostani korszakban Isten helyettetek rájuk bízta azt, hogy Őt képviseljék és szolgálják.
29. Ne vádoljátok ezért Istent, mert ez az Ő döntése, amit nem fog meggondolni. Ő rendelkezik mindannyiunk felett, Ő hív el és Ő ajándékoz meg bennünket akarata szerint.
30. Régebben ti éltetek Istentől távol, szembeszegülve Vele, s most kegyelmet kaptatok, mert Isten nektek adta azt az ajándékot, amely a saját népének nem kellett, így az ő hűtlenségük a ti megmenekülésetek eszközévé vált.
31. Most tehát a zsidók élnek Istentől távol, szembeszegülve Vele, s a ti megtérésetek lesz eszköze annak, hogy ők is megtérhessenek.
32. Isten minden ember számára egyértelművé teszi, hogy a bűn rabszolgaságában él, hogy minden ember számára egyértelművé tehesse azt is, hogy Ő ennek ellenére szereti, megbocsát neki és megmenti őt.

33. Csodálatos Isten bölcsessége és nagylelkűsége, és sokszor szinte teljesen felfoghatatlan, ahogyan elrendezi a világ sorsát, s benne a mi életünket.
34. De hát ki kérhetné számon Őt a döntései miatt? Ugyan ki szólhatna bele abba, ahogyan Ő munkálkodik?
35. Ha másképpen kérdezem: ugyan melyikünk tett jót Istennel, hogy lekötelezze Őt? Ki az, akinek önmagában jogai lehetnének Istennel szemben?
36. Értsük meg végre: Tőle származik minden, ami a világban van, s Ő a mi életünk alkotója és formálója is; csak rajta keresztül, a vele való függőségi viszonyban érthető és élhető ez az élet helyesen és értelmesen; s a végcélja is az, hogy Őt megtaláljuk, és Vele közösségben éljünk. Ez tükrözi vissza Isten lényét és dicsőségét! Ámen - így legyen!

TIZENKETTEDIK FEJEZET

1. Kérlek benneteket testvéreim, ha felismertétek Istennek a nagy szeretetét és kegyelmességét, adjátok át az életeteket Istennek, mint a legértékesebb áldozatot, mert ez a Szentírásnak megfelelő istentisztelet lényege.
2. Ne ti igazodjatok a benneteket körbevevő világ értékrendéhez vagy elvárásaihoz, inkább tudatosan formáljátok át a gondolkodásotokat és a motivációitokat olyanná, amely Isten értékrendjéhez és akaratához ragaszkodik.
3. Tudom, hogy ez nem könnyű. De nekünk soha nem kell többet tennünk, mint amit megértettünk Isten vezetéséből, s amit tőlünk Ő elvár. Az Istentől kapott hit lesz ennek az eszköze és csatornája.
4. Szeretném elmagyarázni nektek ezt egy példának a segítségével: nekünk egymást kiegészítve kell Isten akaratát megvalósítanunk, úgy, ahogyan az emberi test is működik. Az emberi testnek is sok testrésze van, de ezek a testrészek csak együtt funkcionálnak.
5. Így vagyunk mi egy test Krisztusban, akik csak egymást kiegészítve és egymással összekapcsolódva vagyunk életképesek és működőképesek, éppúgy, mint az emberi testben a különböző testrészek.
6. Istennek sokféle elhívása és ajándéka van, éppen úgy, ahogyan a testrészek is különbözőképpen működnek. Ezeket Isten az Ő akarata szerint osztja ki közöttünk, mint az ő kegyelmének egy-egy csodálatos ajándékát, amely az üdvösségünkkel együtt jár. Ha valakire például a bibliai igazságok hirdetését bízta, akkor az Isten evangéliumát hirdesse, biblikusan és hitelesen, és ne mást!
7. Ha valakire mások szükségeinek betöltését bízta, azzal törődjön; a tanító pedig tanítson alaposan és gyakorlatiasan.
8. Akire Isten mások életének támogatását bízta, az ne manipulálja az embereket, hanem szolgáljon feléjük, s legyen mindig őszinte, de szeretettel teljes, akkor is, ha bátorítani kell, akkor is, ha inteni. Aki adakozik, annak mindig legyen nyitva a szeme és a szíve, hogy meglássa a szükségeket, de soha ne éljen vissza azzal, hogy segített valakinek. A gyülekezeti vezető legyen szorgalmas és felelősségteljes, aki pedig a hátrányos helyzetű emberek között dolgozik, az ne keserűen, hanem örömmel szolgáljon.
9. Soha ne színleljétek a szeretetet, mert ha az nem a szívetekből fakad, akkor az hazug, és semmit sem ér. Gyűlöljétek a bűnt, s mindazt, ami elválaszt Istentől, és ragaszkodjatok Istenséghez. A jó és a rossz ugyanis soha nem egy erkölcsi közmegegyezéstől, hanem az Isten kijelentésétől függ: amit Ő jónak mond, az a jó, amit rossznak, az a rossz.
10. A testvéri szeretet mindig legyen őszinte és nagyon értékes a számotokra, a testvér ugyanis sokkal több, mint elvtárs, sőt, ez még a családi köteléknél is erősebb! Mindig fejezzétek ki a nagybecsüléseteket és a tiszteleteteket minden ember felé, s legyetek egymással szemben mindig udvariasak.
11. Ha valamit elvállaltok, akkor azt becsületesen végezzétek el, soha ne legyen a munkátok trehány. Ha valamilyen lelki munkát vállaltok, akkor azt pedig úgy végezzétek, mint akik

magának az élő Istennek szolgálnak közvetlenül, s nem a többi ember megbecsülését akarják ezzel megszerezni.

12. Mindig bizakodva várjátok azt, amit még nem kaptatok meg, mint akik tudják, hogy az ígérek hit által biztosan beteljesednek. Ha nélkülözésbe vagy nyomorúságba kerültök, akkor is ragaszkodjatok Atyátokhoz, aki gondot visel rólatok; kitartóan imádkozzatok, mint akiken látszik is, hogy komolyan veszik a saját kéréseiket.
13. Álljatok hívő testvéreitek mellé, amikor azok bajba jutnak vagy szükségbe kerülnek, vállaljátok velük a közösséget a rosszban is, nem csak a dicsőségben, és segítsetek rajtuk, hiszen egy test vagyunk Krisztusban. A kívülállók és idegenek felé pedig mindig törekedjétek arra, hogy barátságosak legyetek velük, s éreztessétek velük, hogy Isten mennyire szereti őket is.
14. Ha valaki gyűlöl benneteket, mert hozzám tartoztok, és bármilyen módon árt nektek, ti áldjátok őt szóban és szeressétek őt tettekben! Soha ne átkozzatok még az ellenségeiteket sem!
15. Legyetek vidámak, amikor a barátaitok vidámak, de osztozzatok fájdalmukban is, amikor sírnak - mert ez a szeretet lényege. Ne legyetek érzéketlenek mások iránt, inkább figyeljétek egymásra, hogy az egymással való közösségeteknek ne csak felszíne, hanem mélysége is legyen.
16. Legyen közöttetek egység és egyetértés, és mindig csapatban gondolkozzatok, ne egyéneken! Ne a magatok dicsőségét keressétek vagy a magatok képességeiben bízzatok, hanem az egységetek erejében és a közös képességeitekben, amelyek kiegészítik egymást - mert csak így juthattok előre! Ne felejtsetek: együtt Krisztus Teste vagyunk, külön-külön csak életképtelen testrészek.
17. A bosszút felejtsetek el, és soha senkit ne büntessetek meg a gonoszságáért - mert ehhez kizárólag Istennek van joga! Ti mindig legyetek nagylelkűek, és bocsássatok meg mindenkinek mindent! Nagyon ügyeljétek arra, hogy becsületesek maradjatok az emberek előtt, mert ha hiteltelenné váltok bármilyen téren, az evangéliumot sem fogadják el tőletek.
18. Ami rajtatok múlik, azt tegyétek meg, hogy minden emberrel békességben és jó kapcsolatban éljétek.
19. Mondjátok le arról, hogy ti magatok harcoljátok ki a saját igazságotokat, bízzátok ezt inkább Istenre, aki igazolni fogja azokat, akik benne bíznak. Meg van írva: "Majd én megfizetek mindenkinek igazságosan - ezt mondja az Úr."
20. Éppen ezért ha látod, hogy valaki éhezik vagy bármilyen más szükségben szenved, még ha pont az is, aki a legtöbbet ártott neked, segíts rajta és töltsd be a szükségait, mert ezzel kiolthatod a gyűlöletet a szívéből, és megnyerheted Őt Krisztusnak.
21. Soha ne add meg magad a bűnnek vagy a Sátánnak, hanem te győzd le a gonoszságot azáltal, hogy Istennek engedelmeskedsz!

TIZENHARMADIK FEJEZET

1. Legyetek jó állampolgárok! Minden embernek kötelessége engedelmeskednie a polgári törvényeknek, amelyek abban az országban érvényesek, ahol él, mert még ez is Isten rendelése a számotokra! De ne aggódjatok: minden hatalom, államé vagy embereké, Isten kezében van!
2. De aki közületek elveti az állam felé való engedelmisségét, az az Isten által alkotott hatalmi rendet tapossa meg, s ezzel már nem is az állam, hanem maga Isten ellen lázad. Ez pedig máris magában hordozza Isten ítéletét.
3. A helyesen működő hatóságok csak azok számára fenyegetőek, akik megszegik a törvényeket - de azokat jogosan is fenyegetik. Ha nem akarsz félni a hatóságoktól, akkor tartsd be a törvényeit! Élj tisztességesen és becsületesen, akkor félelem nélkül, sőt, megbecsülésben élhetsz!

4. Az államhatalom emberei is Isten szolgálói, akik a te boldogulásodért dolgoznak. De ha bűnöző leszel, jogosan üldöznek és büntetnek meg téged, hiszen Isten sem tűri a bűnt büntetlenül!
5. De ne azért légy engedelmes, hogy megúszd a büntetést, hanem hogy ezzel is Istent dicsőítsd, és tiszta lelkiismerettel élhess.
6. A becsületesség az adófizetésre is vonatkozik: Isten az államszervezetet azért alkotta meg, hogy legyen egy társadalmi kerete az emberek együttélésének. Ha része vagy, tartozol a közös terhekből a részedet hordozni.
7. Ezért teljesítsétek állampolgári kötelezettségeiteket becsületesen: fizessétek be az adókat, a vámot, tiszteljétek a törvényeket és a közélet vezetőit. Mindezekkel ugyanúgy tartoztok, mint az Istennek való engedelmességgel - hiszen ez is az!
8. Soha ne éljétek vissza mások jóindulatával és ne használjátok ki egymás szeretetét, inkább az alkalmakat használjátok ki arra, hogy az egymás iránti szeretetet kifejezzétek. Éppen ezért könnyű betartani még az ilyen jellegű törvényeket is: csak szeresd őszintén és valóságosan az embertársaidat, akkor az állampolgári kötelezéseidet sem fogod áthágni!
9. Emlékezz a régi parancsolatokra: ne kövess el szexuális bűnöket, ne öl, ne lopj, ne hazudj, ne irigykedj, és lehetne folytatni - ez mind összefoglalható abban az egyben, hogy "szeresd minden embertársadat legalább annyira, mint saját magadat!"
10. A valóságos szeretet soha nem árt a másik embernek - éppen ezért a törvényt úgy tudod betölteni, ha szereted az embereket. Ez persze nem egy szentimentális vagy megfoghatatlan érzélem, hanem egy viszonyulás, amely őszinte és mindig cselekvésre készlet.
11. Semmire nincs nagyobb szükség éppen most, mint ennek a szeretetnek a megélésére, hiszen napról napra közeledik a Megváltó visszajövetele és az Ítélet napja!
12. Már oszlik az éjszaka, s virrad az a nap, nekünk tehát készen kell állnunk, mire megérkezik. Éppen ezért vessünk el magunktól mindent, ami a sötétséghez tartozik, és ragadjuk meg az Isten katonáinak fegyverzetét!
13. Úgy éljünk, mintha a ragyogó napsütés életünk minden zugába bevilágítana, és semmi nem maradhatna titokban, s ne úgy, mint akik éjszaka, amikor nem látják őket, minden mocskos dolgot megtesznek. Az ilyeneknek nem probléma ha leisszák magukat, orgiákat rendeznek, vagy csak a szívük rothad az irigységtől vagy a rosszindulattól. Azt hiszik, hogy a sötétség elrejtje a gonoszságaikat.
14. Ti azonban ne hagyj elhiggyétek ezt a hazugságot! Ne hagyjátok az utolsó pillanatra az életetek rendezését, hanem az önző vágyaitok helyett Jézus Krisztussal éljétek a fényben!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

1. Legyetek türelmesek az olyanokkal szemben, akiknek a hitük kétségekkel és kérdésekkel van tele, vagy néhány dolgot teljesen másképp gondolnak, mint ti. Nem vitatkozni vagy kritizálni kell az ilyeneket, hanem befogadni és támogatni őket, hogy hitükben megerősödhessenek.
2. Mert vannak közöttetek olyanok, akik például az étkezést tekintve még mindig a mózesi törvényeket akarják betartani, míg mások túllépnek azon, és olyan dolgokat is megesznek, amelyeket régen tilos volt.
3. Ez még önmagában nem baj. Csak ne kezdje az egyik kritizálni meg kioktatni a másikat, mert valamit nem pontosan úgy tesz, ahogyan ő. Isten mindkettőt szereti és elfogadja, mert ő nem azt nézi, hogy valaki eszik-e disznóhúst vagy sem, hanem azt, hogy hogyan viszonyul Őhöz és a többi emberhez.
4. Ne légy kicsinyes és ítélkező, mert ehhez nincs jogod! Minden ember Isten felé tartozik elszámolással, így nekünk nem egymást kell ítélgetnünk.
5. Van olyan ember, aki bizonyos napokat értékesebbnek vagy fontosabbnak tart, mint a többit, és megünnepli azokat, míg mások egyáltalán nem tesznek különbséget közöttük. De hát ez sem üdvösség-kérdés!
6. Mindegy mit teszel, ha az Úrért teszed, s tudsz közben hálát adni, és Isten valóban megdicsőül általa, akkor azért senki nem ítélhet el, mert Istent ez az egy dolog érdekli! Ne ti

akarjatok mindenféle törvényeket szabni magatoknak vagy egymásnak, hanem mindenki Isten törvényét tartsa be, és akkor nem lesz ebből probléma!

7. Jegyezzétek meg: nem öncélú az életünk!
8. Ahogyan élünk, abban legyen felismerhető Isten szeretete, sőt, még a halálunk is a hozzá való hűségünknek legyen a bizonyágtétele!
9. Jézus Krisztus azért halt meg és támadt fel, hogy minden élő és holt felett uralma legyen.
10. És ha valóban ő uralkodik, akkor te hogy jössz ahhoz, hogy helyette ítélkezz és elszámoltass bárkit is?! Ki vagy te, aki a Király jelenlétében parancsolgatsz és számon kérsz?! Hiszen Jézus Krisztus előtt mindannyian teljesen egyenrangúak vagyunk: megváltott bűnösök.
11. Meg van írva: "Én vagyok úr az élet felett, és csak nekem van jogom ítélkezni vagy felmenteni bárkit is! Egyedül ez dicsőíti meg Istent az emberek előtt!"
12. Ezért tehát soha ne másokkal foglalkozz, hanem mindig magadat vizsgálj, hiszen mindenkinek a saját életével kell elszámolnia Isten előtt!
13. Ezért egymást soha többé ne ítélgessétek, inkább összpontosítsatok arra, hogy ti ne legyetek akadályai annak, hogy bárki is Istenhez közelebb juthasson!
14. Meg vagyok győződve arról, hogy Jézus Krisztus mindent elfogadhatóvá tehet a számunkra, ha azzal helyesen élünk. Akkor válik elfogadhatatlanná bármi is, ha a saját belső meggyőződésünket megtagadjuk a cselekedeteinkkel - ugyanis ez a képmutatás lényege.
15. Viszont ha az, amire te szabad vagy, másnak bármilyen módon is ártására van, ne tedd, mert ha valóban szereted a testvéredet, akkor az ő lelki nyugalma mindig fontosabb a saját szabadságod kiélésénél. Soha ne rombold azt semmilyen módon, akiért Krisztus meghalt!
16. De ez nem azt jelenti, hogy hagyjátok, ha bárki rossznak tartja azt, amit ti helyesnek láttok.
17. A lényeg, hogy a sorrend mindig helyes maradjon! Isten közöttünk végzett munkája ugyanis soha nem az étkezési szokásainktól vagy az ehhez hasonló külsőségektől függ, hanem az igazsághoz való ragaszkodásunktól, a békességre való törekvésunktől és Szent Szellemtől kapott pozitív életszemléletunktől!
18. Ha ezekkel törődtek, annak Isten is nagyon fog örülni, és az emberek is nagyra becsülnék majd benneteket. A kicsinyesség és az ítélkezés ezzel szemben megszorítja Istent és bigottá tesz az emberek szemében.
19. Ezért azzal foglalkozzatok, ami összeköt benneteket Istennel és egymással is, és ne azokkal, amik csak elválasztanak titeket egymástól!
20. Ne gátold vagy rombold a saját törvényecskéiddel Isten nagyszabású munkáját! Krisztus szabaddá tesz, csak vissza ne élj a szabadságoddal másnak a rovására!
21. Inkább ne egyél húst, ne igyál alkoholt, és ne tegyél semmi olyasmit, ami miatt más csalódhat Istenben!
22. Te szabad vagy Krisztusban, és képes vagy megtenni azt is, hogy lemondasz a saját vágyaidról, csak hogy a hitben erőtlenebb el ne essen. Természetesen ne légy emiatt te sem képmutató: ha valamiről lemondasz, amit te egyébként nem tartasz bűnnek, ne dicsőítesd magadat érte!
23. Ha viszont valamit a meggyőződésed ellenére teszel, azzal önmagadat ítéled el! Ne felejtse: amit nem meggyőződésből teszel, az bűnné válik a képmutatásod által!

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

1. Nekünk, akik erősebbek vagyunk Krisztusban, kötelességünk, hogy a gyengébbeket felhúzzuk magunk mellé egy szintre. Együtt kell növekednünk, nem törődhetünk önző módon kizárólag a saját hitbeli fejlődésünkkel!
2. Keressétek azokat, akiket támogathattok, akik növekedésében ti lehettek Isten eszközei!
3. Emlékezzetek Urunkra, Krisztusra: Ő sem kizárólag önmagával törődött. Dávid zsoltárában ezt olvassuk: "Az emberek minden istenkáromlásáért én felelek majd, Istenem!" Mit jelent ez? Hogy Krisztus erős volt, s elhordozta helyettünk azt a büntetést, amelyre mi képtelenek lettünk volna.

4. Mózes és a próféták mindent a mi útbaigazításunkra írtak le régen, hogy legyen ami reményt és bátorítást ad, míg rátalálunk Isten akaratára.
5. Istentől megkaptok minden támogatást ahhoz, hogy egységben tudjatok élni. Ő ad nektek közös látást és gondolkodásmódot, közös célokat és kölcsönös egyetértést, hogy beteljesedjen közöttetek is Jézus Krisztus akarata,
6. és a ti egymás iránti szeretetetek és közösségetek legyen bizonyágtétele annak, hogy Jézus valóban az élő Isten egyszülött Fia, a mi Megváltónk, aki méltó arra, hogy dicsőítsük Őt szívünkkel és szánkkal egyaránt.
7. Fogadjátok el egymást feltételek és elvárások nélkül, ahogyan Krisztus elfogadott bennünket, amikor még bűnösök voltunk. Higgyétek el, hogy ez nem marad következmények nélkül: akit így elfogadtok, annak megváltozik az élete, nem marad olyan, amilyen volt, és éppen ezáltal fog megnyilvánulni Isten dicsősége!
8. Azt pedig szeretném megismételni nektek, hogy Jézus Krisztus elsőrenden Isten Izraelnek szánt Megváltója, akiben beteljesedett Isten ősatyáinknak tett összes ígérete. A zsidók a Megváltót a régi szövetség beteljesítéseként kapták meg Istentől.
9. De Krisztus nem csak a zsidókat jött megváltani! És bár a nem zsidó népekkel Isten régen nem kötött semmiféle szövetséget, azok az Ő irgalmasságából mégis megkapták a Megváltót éppúgy, mint a zsidók. Nincs többé különbség tehát zsidó és nem zsidó között, már ami a megváltást illeti. Emlékezzetek Dávid szavaira: "Dicsérlek Téged, Istenem, a nem zsidó népek között is, és rólad énekelek dicsőítő éneket!"
10. Mózesnél ezt olvassuk: "Örvendezzen minden nemzet Isten választott népével együtt!"
11. És máshol ugyanez áll: "Ünnepeljétek Istent és dicsőítsétek Őt minden nemzetben!"
12. Ézsaiásnál pedig ezt találjuk: "Megszületik Jesse utóda, aki minden nép felett uralkodik majd. Ő a világ népeinek egyetlen reménysége!"
13. Az élő Isten, aki minden reménységnek a forrása, csordultig töltse meg szíveteket örömmel és békességgel hit által, és tegye túláradóvá bennetek ezt a reménységet a Szent Szellem munkája által.
14. Testvéreim, azok alapján, amit hallottam felőletek, meggyőződtem, hogy a bibliaismeretben és a jó cselekvésében szilárdan álltok, és az egymással való közösségetek is jól működik, hiszen tudjátok egymást bátorítani és inteni is, ha kell.
15. Néhol talán túl merészen fogalmaztam, de fontos, hogy megértsétek Isten igazságait, ahogyan azt nekem kijelentette kegyelméből.
16. Az én küldetésem, hogy a nem zsidó népekhez elvigyem Jézus Krisztus evangéliumát, hogy a Szent Szellem munkája őket is megszentelje, és elfogadhatóvá tegye Isten számára.
17. Visszatekintve eddigi munkámra büszkeséggel tölt el mindaz, amit Jézus Krisztus elvégzett közöttük.
18. Az olyan dolgokról szót sem érdemes ejteni, amelyeket én a magam erejéből tettem. De amit Krisztus végzett el a pogányok megtéréséért, akár a szavaimon, akár a tetteimen keresztül, arról örömmel teszek bizonyágot előttem.
19. A Szent Szellem hatalma nyilvánult meg jelekben és csodákban, és az evangélium elterjedt a nem zsidó emberek között Jeruzsálemtől egészen Illíriáig.
20. Úgy tartottam tisztességesnek, hogy ne ott hirdessem az evangéliumot, ahol előttem azt már megtették, hanem olyan helyekre vigyem el a megváltás üzenetét, ahol még senki nem járt azelőtt.
21. Hiszem, hogy ezáltal vált valóra az, amit Ézsaiás előre megprófétált: "Azok a népek is megismerik Isten üzenetét, akik azelőtt soha senkitől nem hallottak felőle, és elfogadják az Ő kegyelmét."
22. Többek között ez a szolgálat akadályozott engem mindeddig, hogy hozzátok eljuthassak, Rómába.
23. De itt most befejeztem a munkámat, így készen állok arra, hogy meglátogassalak benneteket, mert már régóta vágyom erre.

24. Hispánia tartományába készülök, úgyhogy előtte biztosan elmegyek hozzátok is, hogy nálatok felüldülve tudjak majd tovább indulni.
25. De előbb még Jeruzsálembe kell mennem, ott van szolgálatom.
26. A macedóniai és akhájabeli gyülekezetek ugyanis adományokat gyűjtöttek a jeruzsálemi szegények részére, és rám bízták, hogy juttassam el hozzájuk.
27. Önkéntes felajánlás volt ez a részükről, bár jogosan is kérhettük volna tőlük. Hiszen a jeruzsálemi testvérek is szolgáltak feléjük, és sok lelki-szellemi áldásban részesültek általuk, illő tehát, hogy ők is szolgáljanak amazoknak. S ha ott nem a lelki munkára van szükség, hanem a fizikai segítségre, akkor azzal. Így vagyunk mi egy Test a Krisztusban!
28. Ezért előbb ezt kell elrendeznem, azután indulok hozzátok, s tőletek tovább Hispániába.
29. Abban pedig biztos vagyok, hogy találkozásunkon Jézus Krisztus különlegesen túláradó áldása fog megnyilvánulni.
30. Egy fontos kérésem lenne, drága testvéreim: imádkozzatok értem! Nagy szükségem van a közbenjárásra,
31. hogy a rám bízott adományokat el tudjam juttatni azokhoz, akiknek szánták, Júdeában ugyanis tudom, hogy sokan próbálják majd ezt megakadályozni az engedetlen zsidók közül.
32. De ha ezen túl leszek, akkor boldogan sietek hozzátok, hogy az egymással való közösségünkben mindannyian megújulhassunk és felfrissülhessünk.
33. A békeesség Istene legyen veletek! Ámen!

TIZENHATODIK FEJEZET

1. Ajánlom bizalmatokba Fébét, testvérnőnket, aki a kenkhreai gyülekezetben szolgált eddig:
2. fogadjátok be őt magatok közé azzal a szeretettel, ami Krisztus népéhez illik, s ha bármiben segítségre szorul, álljatok rendelkezésére. Eddig ugyanis ő volt mások pártfogója, s többek között engem is komolyan támogatott.
3. Adjátok át köszöntésemet Priscillának és Akivilának, akikkel együtt munkálkodtam Jézus Krisztusban,
4. akik a saját életüket is kockáztatták értem, s akikért nem csak én, hanem számtalan nem zsidó gyülekezet is nagyon hálás Istennek.
5. Köszönteitek nevében a házukban működő gyülekezetet is.

Küldöm köszöntésemet szeretett Epenétusomnak is, aki az elsők között tért meg Akhájában.

6. Köszöntöm Máriát, aki sokat fáradozott értünk.
7. Köszöntöm Andronikuszt és Juniát, rokonaimat, akikkel osztottunk már meg börtöncellát is. Krisztus veterán katonái ők, akikről sokat beszélnek még az apostolok is.
8. Köszöntöm Ampilást, szeretett testvéreimet az Úrban.
9. Köszöntöm Urbánuszt és Sztakhüsz, szeretett munkatársaimat Krisztusban.
10. Köszöntöm Apellészt, aki nagy próbákon ment át Krisztusért. Köszöntöm Arisztobulosz családját is.
11. Köszöntöm Heródiónt, rokonomat, és Nárcisszus családjából mindazokat, akik az Úrban vannak.
12. Köszöntöm Trüfainát, Trüfószát és Perziszt, akik sokat tettek már eddig is az Úrért.
13. Köszöntöm Rufuszt, az Úr kiemelkedő szolgáját, és édesanyját, aki nekem is olyan, mintha anyám lenne.
14. Köszöntöm Aszünkritoszt, Flegónt, Hermészt, Pátrobászt és Hermászt, valamint a hozzájuk tartozó testvéreket.
15. Köszöntöm Filologuszt és Júliát, Néreuszt és nővérét, Olümpászt és mindazokat a testvéreket, akik hozzájuk tartoznak.
16. Öleljétek meg egymást is testvéri öleléssel! Köszöntenek benneteket Krisztus gyülekezetei!

17. S végül még egy utolsó figyelmeztetés, testvéreim: tartsátok szemmel azokat, akik igyekeznek megosztani benneteket, és azon mesterkednek, hogyan tántorítsanak el titeket attól a tanítástól, amelyet tőlünk tanultatok.
18. Ezek az emberek nem a mi Urunkat, Jézust szolgálják, hanem ékesszólásukkal és hízelkedésükkel a saját maguk érdekeit és hatalmát építik, s ezzel sok jóhiszemű testvért tesznek tönkre.
19. Ti azonban ne legyetek naívak, hogy becsaphassanak benneteket! Engedelmességetek híre mindenfelé eljutott, aminek én is nagyon örülök, de szeretném, ha az Isten szerint való dolgokra koncentrálnátok, és nem keverednétek semmiféle ördögi dologba.
20. A békeesség Istene összezúzza a Sátánt a lábaitok alatt, már nem kell sokáig várnotok rá! Jézus Krisztus, a mi Urunk kegyelme nyugodjon rajtatok! Ámen.
21. Köszönt még benneteket Timótheus, a munkatársam, és az én rokonaim: Luciusz, Jázon és Szózipatrosz.
22. Köszöntelek benneteket én is, Terciusz, Pál írnoka, aki e levelet lejegyeztem nektek.
23. Köszönt benneteket Gájusz is, aki házigazdánk itt Korintusban. Köszönt Erásztosz, a város számvevője, és Kvártusz testvérünk is.
24. A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek! Ámen.*
25. Minden dicsőség Istené, aki megerősít benneteket az evangélium tanítása által, amely Jézus Krisztusról szól. Ez az a misztérium, amely a teremtéstől fogva ezidáig rejtve volt az emberek előtt, de most nyilvánosan leleplezte Isten,
26. hogy minden ember szerte a világon felismerje a prófétai üzenetet, és eljuthasson a hitből fakadó üdvösségre Isten kegyelmi végzése szerint.
27. Az egyedül bölcs Istené legyen minden dicsőség Jézus Krisztus által mindörökké! Ámen.